

UTOLSÓ TUTAJ.

*Olyan némán suhannak, mint az évek,
Almatlan évek végtelen vizen.
Bátran vágnak az ismeretlen éjnek
s ki hol kötnek, nem tudja senkisésem.*

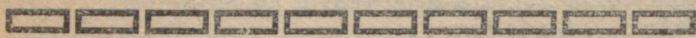
*Utolsó fény játszik a vizek árján
s estébe fül a harmatos határ,
s föléljük, mint egy hamvadó szívárvány,
kitérő ívet húz a jégmadár.*

*Az egyikén egy asszony áll: alakja
az evezőre hajlik; szobra vonz.
A szél az ingét zászlóként ragadja.
És más ruhája nincs. A bőre bronz.*

*A másik késvé küzd a fordulóban,
a partba vágta szédült homlokát,
de már magához tért s a hosszú sorban
siet megint az éj felé tovább.*

*Olyan némán suhannak, mint az évek.
Csak egy kiáltó jel száll: hosszú jaj —
s csüggedt kezed lassan kezembe téved
s remegve kérded: „Utolsó tutaj?”*

Aprily Lajos.

Ördögverés Köpecen.

— Népmese. —

Írta: Péterfy Tamás.

Szép Erdővidéken, a Székelyföld kellős-közepében, a híres Köpecen megtörtént, hogy okkal-móddal megverték az ördögöt. Éppen akkor történt az ördögverés, amikor híre futamodék, hogy „baj van Köpecen!” No, hiszen baj mindég vala s Köpecen a bajból a kelleténél is több vala, mert a köpeci lányoknak rettenő rossz híre futamodék s talán-talán nem éppen minden ok nélkül . . .

Még az ördög füléhez is eljutott az ország-világá járó rossz hír a köpeci lányokról. Az ördög nem sokáig gondolkozott, hanem személyesen ellátogatott Köpecre, tapasztalásokat szerezni. De megbánta. Mert a szép leányokkal még az ördögnek sem jó kikezdeni . . .

Amikor az ördög beméne Köpec községébe, hát a faluvégén egy lábas guzsalyról csepüt fonogató, öregasszonnyal találkozott legelőbb. Jó messziről meglátta az ördög s nagyhirtelen átváltozék esinos székely legény alakjába. Ugy állott szép legény képében a csepüt fonogató, szöszt rágcsáló, öregasszony elé.

A vénasszonyt Égeinének hívták. Fiatalkorában ő sem vala jobb a „Deákné vásznánd”. De amint öregedett, hát mindég jobban csinálta a szenteskedést. Az ördög, amint eléje állott szép legény képében, hát köszönt, de az Isten nevét nem emlegette. Azért megértette Égeiné a köszönést s amint megtudta a szép legény képébe bujt ördögtől, hogy leánynézőbe jött a Rikán tulról, nosza leszapulta a köpeci szép leányokat.

De ezzel ugyan az ördögöt elnem ijesztette. A Rikán tuli szép legény éppen azt a leányt látogatta meg, akit Égeiné leginkább gyalázott. Ez a leghíresebb köpeci leány pedig Balló Ráki vala, gyönyörű teremtés, esodaszép virágszál, akit a köpeci legények nagyon szerettek, de soha feleségül elnem vették volna.

Benéz az ördög, szép legény alakjában, Balló Rákiékhoz. Hát igen tiszta, rendes az udvar. Még a kapuzábé is megsurolyva fehér kőporral. Megnézi a házat uccáról, belülről, — s hát hófehér annak mindenütt a fala. Rátekint a leányra, — s hát annak csak éppen hogy szárnya nincs, mert különben igazi angyal volna.

Ezek után a kapun belül kerül. Maga után bépeccenti a fakilincset. Balló Ráki végig nézett a Rikán tuli szép legényen, mert így az ördögnek igen tetszetős vala a formája, gangos a járása. Bétessékelték a házba s szívesen fogadták, jól megvendégelték székely szokás szerént. A kellemes beszédű Rikán tuli legény csak azzal áll elő a végén, hogy a leánynyal négy szem között szeretne beszélni pár szót.

Még ezt is megengedték a vendégnek. Beléptek ketteskén az első házba (első vagy vendég szoba) s az ördög kísérteti kezdé a Balló Ráki lelkét. Rámondotta nagy bűneit, sok szerelmét, csalfaságát, cifrázkodását, rosszéletét, amiért olyan nagy baj van Köpecen!

Ráki tagadta, de ekkor a szép legény csak hirtelen ördöggé változott előtte, amint hogy az is volt.

— A te lelked már az enyém Balló Ráki! — azt mondja gunyosan vigyorogva az ördög.

De a székely leány nem ijedt meg.

— Ninesen olyan nagy baj Köpecen, hogy ne volna annak megváltása! A büntetés nem ott kezdődik, hogy mindjárt elviszen az ördög! . . .

— Ebben neked van igazad Balló Ráki! De te a magad lelkét meg nem válthatod. Akad-e, aki megváltsa? . . .

— Aztán mi volna az a megváltás? — tudakolja Ráki.

Az ördög nagyot akart mondani, nehogy teljesíthessék a kívánságát. Hát elébb gondolkozott. Aztán mondá:

— Csak az lehet a férjed, aki engem háromszor földhöz vág! . . .

Balló Ráki beleegyezett. Az ördög hirtelen vissza változott szép legényre. A leány elsietett a szomszédba s áthivta Józsa Ferit, mert ez vala a legerősebb legény Köpecen.

Amikor vissza jött a legénnyel, oda álltak a Rikán tuli szép legény elé s azt mondja Ráki:

— Nézd csak Józsa Feri! ez a szép Rikán tuli legény elvinne engemet, de küzdelem nélkül nem akar elvinni. Hát birkozzál meg vele érettem, hiszen ugyis szerettél . . .

Józsa Feri nekigyürkőzik szónélkül. Az ördög mosolygott, aztán kiküldé Rákot, hogy ne nézze a verekedést.

Alighogy Ráki behuzta kilincsebe az ajtót, Józsa Feri, a rettenetes erejű székely legény nagyhirtelen elkapta a vetélytársa derekát s úgy vágta földhöz, hogy a szépen sikárolt házföldje feltörött s a szép legény fájdalmában menten ördöggé változott.

Józsa Feri rábámult az ördögre, de ha már földhöz vágta, hát nem ijedett meg. Az ördögnek fájtak a csontjai, de azért barátságosan szolt az erős legényhez.

— Ez csak az első volt Józsa Feri! de a Balló Ráki lelkeért még kétszer kell hogy földhöz vágj, különben az enyém lesz Balló Ráki . . .

Erre hirtelen Józsa Feri neki fültön . . . de az ördög ki a kürtön! . . . Se híre, se nyoma nem maradt, még a sikárolt padló is elsimult egyszerre.

Feri meg Ráki azután mindent megbeszéltek, mert a leány nem hazudozott, őszintén elmondott minden bajt. Csak Józsa Feri mentheti meg az ő lelkét . . . Az ördög bizonyosan eljön még kétszer érette, de hogy mikor jön? azt nem mondotta meg.